

22. Olağan Büyük Kongremizi Yaptık. "21.DÖNEM" TEB TARİHİ AÇISINDAN ÖNEMLİ DÖNEMEÇLERDEN BİRİSİ OLMUŞTUR

Değerli Meslektaşlar

Türk Eczacıları Birliği'nin kuruluşunun 30 'uncu yılına, bir Büyük Kongreyi daha geride bırakarak girmiş bulunuyoruz.

22. Dönem Merkez Heyeti olarak, dönemin Çalışma Program ve Tasarımlarını, mesleki yasalar ve çağdaş bilimsel gelişmelere bağımlı olarak geliştirmekte ve düzenlemekteyiz.

Sağlık hizmetlerinin ayrılmaz bir parçası olan mesleğimizin onurunu, insanlarınıza daha sağlıklı ve ona yaraşır bir yaşam biçiminin kurulabilmesi yönündeki çalışmalarımızdan geçirecek, damıtarak yüceltmek ve ayakta tutmak bu dönem Merkez Heyeti'nin yine temel hedefi olacaktır.

Dönemsel olarak, çaba göstermesi yönünden yorulunamaz ve ertelenemez önemli görevlerimizin olduğu bilinci içindeyiz.

Bu bağlamda, geçmiş dönemin kısa bir değerlendirmesini yapmak ve temel bilgilerimizi bir kez daha hatırlamak zorunluluğu bulunmaktadır.

21: Dönem, Türk Eczacıları Birliği tarihi açısından önemli dönemeçlerden birisi olmuştur.

Atılan çağdaş adımlar, meslek kuruluşu olarak gerek meslek tabanında ve gerekse kamuoyunda yankı bulmaya başlamış ve daha ilerilere, daha büyük solukla yürünülmesi gereken hedefleri doğurmuştur.

Geçen dönem, Birlik Merkezi Ankara'ya gelmiştir.

Çalışmalara yön verecek, rota tutturulacak bir çalışma programı ve bunun ayrıntılarına ilişkin planlamalar yapılmıştır.

Meslek tabanında özveriyle çalışan kadrolar yeniden düzenlenmiş, Odaların reorganizasyonu ve taban örgütlenmeleri güçlendirilmiş ve meslek yaşamının her alanında üye - yönetici düzeyinde sıkı ilişkiler kurulmuştur.

Mesleki görüş ve gelişmelere açık yayımlar ile, Türkiye'nin sağlık ve ilaç sorunlarına ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Üyelerin ekonomik taleplerinden yola çıkılarak daha ileri mesleki politikalar geliştirilmeye çalışılmış ve bunlar ülkenin yeni yapılanış dönemi içinde demokrasiye katkı sağlayacak, onu geliştirecek görüş, öneri ve çözüm yolları manzumesi halinde, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olma sorumluluğumuz içerisinde en yukarı resmi otoritelere ulaşan bir soluk biçimine sokulmuştur.

21. Dönemin Birlik çalışmaları dışında gelişen sağlık ve ilaçla ilgili olguları konusunda elbette söylenecekler ve yazılacaklar vardır. Bunun değerlendirmesini başka bir yazıya bırakarak, bu döneme ışık tutacak bazı noktalar üzerinde durmak ve bu çerçevede yazının başında da işaret edilen bilgileri gözden geçirmekte yarar vardır.

İlaç olayını ayırtmadan sağlık hizmetlerinin bir kamu görevi olup olmadığı, ayrıca, bu hizmetin topluma götürülmesindeki ekonomik tercihlerin nasıl yapılması gerektiği temel iki sorun ve sorudur.

Sağlık kavramı ve buna bağlı hizmetlerin gereğinin nasıl ve hangi eller ile yerine getirilmesi konusu 1961 ve 1982 Anayasa'larında hep çerçevesini bulmuştur.

1982 Anayasa'sı, Devleti bir "Sosyal Devlet" olarak tanımlayıp, sağlığa ilişkin genel çerçeveyi de 56 ve 59. maddeler içerisinde vermiştir.

Maddeler aynen şöyledir:

MADDE 56 — İerkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimini artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

MADDE 59 — Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.

Devlet başarılı sporcuyla korur.

Bu maddelerden yola çıkışla, Anayasamız, toplumumuz için sağlığı ve buna ilişkin hizmetleri, kamu görevi olarak değerlendirmektedir.

Sağlıkla ilgili çağdaş dünya görüşleri de, Birleşmiş Milletler ve Dünya Sağlık Örgütü'nün çeşitli belgelerinde aynı baza oturtulmaktadır.

Anayasamıza göre, sağlık hizmetleri bir kamu görevi olacaktır ve buna koşut olarak da, yurttaş, bu hizmetlere katkı sağlayacaktır.

Yurttaşın katkı payı ise, elbette, kendi ekonomik gelir sınırları dışında taşınmayacak bir biçimde düzenlenecektir.

Kısaca, ülkelerde uygulanan sağlık sistemleri gözden geçirildiğinde ve ekonomik sistemlerdeki ayrıma bakılmaksızın, dünyada sağlık sektöründe liberal ekonominin kuralları tam olarak uygulanamamaktadır.

Bunun nedenleri kısaca şu başlıklarla özetlenebilir:

- i- Sağlık sektörü "içe dönük, kapalı" bir piyasadır.
- ii - Sağlık gereksinimleri ertelenemez
- iii - Sağlık hizmetleri, "ikamesi olmayan" hizmetlerdir.
- iv- Sağlık piyasası kendi kendini yönlendirmektedir.

Sayılan öğeler, dünyanın hiç bir yerinde tam liberal ekonomik kurallara bağlı bir sağlık örgütlenmesi kurulmasına izin vermemiştir.

Sağlık sektörünün en önemli ana kollarından birisi de ilaçtır. Koşut olarak da, sağlığın sektörel ekonomi-politik koşulları ilaç ve sektörü içinde geçerli bulunmaktadır.

Sağlıkla ilgili ekonomik saptamalar çerçevesinde, ulusal bazda sosyalleştirilmiş bir sağlık sistemini, sektörün uzantısı bulunan her alanıyla birlikte Türkiye'de geçerli kılmayı hedef ilke seçmek ve buna ilişkin politikaların inşasında çalışmak gerekmektedir.

Türk Eczacıları Birliği de, sağlık sektörü içinde ve kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak, bu bilinçle, üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecektir.

Dr. Nurettin ABACIOĞLU
TEB Merkez Heyeti
Genel Sekreteri